

ВЛАДИМИР ЛАТКИН

МЕНАМ БОСТГОМ

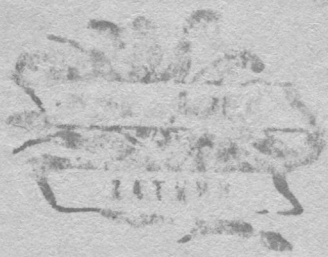

■ ■ ■ ■ ■
КОМИ ИСА ЛЕЗАННИ
СЫКТЫВКАР — 1931

П. Л А Т К І Н.

МЕНАМ
БОГТГОМ

КОМИЊІГАЛЕЖАНИН
СЫКТЫВКАР 1931

В. П. Латкин. Мой запев. Стихи.

Отпечатано в типографии
Коми Издательства. Уполн.
облита № А—919 За-
каз № 6017. Ти-
раж 2.500 экз.

Отв. редактор И. Из'юров.

ВОЎКЫВ

В. Латкін—медтом поет комі гіжыојас пѡвсын. Абу арлыднас том, а гіжѡмнас. Гіжны заводітис 1930-ѡд воын-на. Сѡмын медвоўза кывбуроаңыз-жѡ В. Латкін лоі тѡдчана поетѡн аслас кыпыд, соціалнѡј ыжыд значењѡа поезіјаѡн. В. Латкін кывбурјасын міјан моґјас, міјан уґјас, міјан інтересјас:

„Вермытѡм
 јылыѡ
 горзѡны...
Горзыѡлы
 плешкас
 сѡтам!
Амерікаѡс
 вѡтны
 кѡсјыѡім...
Кѡсјыѡім —
 сіз-кѡ-і
 вѡтам!“

„Вѡрѡ“

Мед тан еща художествоыс, абу мічаѡс образјас. Сы пыдді большевістскѡја шуѡм, пролетаріат вермѡмѡ ескѡм. Тајѡ абу омѡла колана пролетарскѡј поезіјаын. Жењыда да чорыда шуѡм тѡдчанаѡдѡны В. Латкін-лыѡ іжѡдјас. Сіјѡн најѡ гѡгѡрвоанаѡс дај бурѡс.

В. Латкінлөн тематикаыс бөрја кадөз јонжыкасө пыр-на өтік: өіктса овмөс јылыс, візму бердса ужјас јылыс. „Маж“ да „Вөрө“ сөмын мукөдтор јылыс. „Маж“ — став-мувывса ужалыс јөз костын јітөд кутөм јылыс:

„Зебавтөг — јавнө мі

Петамө ставнымөн

Мајыслы чөлөмсө

Сывны.

Тувсовја ғылөмыс,

Ужјаслөн шыјасыс

Му паста пондас мед

Кывны.“

да „Вөрө“ — вөрлезөм јылыс. Тајө, дерт, омөлтөр сіјө творчествоын. Оз поэ өтік тематика вылын пыр сулавны да социализм стрөитан основнөј фронтөс бокө колны. Вөрлезөм гөгөр мјјан мунө классөвөј медчорыд кос, вөрлезан фронт вылын чужөны социализм стрөитыс мјјан геројјас.

Мі пырім социализм кадө. Вежсө ужалыс јөзлөн уж вылө візөдөм, јорта-јорт кост олөм, кыпалө социалистическөј быт. Ставыс тајө чужтөны социализм кадса мортөс. Пролетарскөј поезјјалөн могыс социалистическөј выл јөз вөсна тышкасөм і ем.

В. Латкін-кө кужө чорыда шуны мјјан мојјас јылыс, сіјө оз-на сещөма куж социалистическөј выл јөз вөсна тышкасны.

В. І. Лењін гіжліс „сила примера“ јылыс, мыј „сила примера“ вынсө іспользујтөмөн колө пролетарскөј печатлы тышкасны социализм вөсна. Пролетарскөј література, кыз большевистскөј парвіјнөј печатлөн јукөд, тајө „сила примера“ вынсө і іспользујтө художествоа образјасөн. Социалистическөј выл морт вөсна сіјө тышкасө пјавілет-

каса герој-ударникјасос петкөдлөмөн. Тажө В. Латкинлөн оа-на сещома төдчы.

В. Латкинлөн социалиам строитыс конкретнөй јөз абуос. „Розјалө вадор“ кывбурын сижө гижө:

„Јуе кофос — дөрөмтөм —

Медвожө петисны,

Панјисны ставнысө

Ње кымын морт.

Тажөјас, төда ме,

Скод вылын сетисны

Чорыдос кывјастө

Ордјысөм дор“.

Либө „Му вылын“ нима кывбурын:

„Со, бригадирлөн чужөмбаныс

Кыз пөжөм јөввыв гөрдөв кен.

— План серви даскөкјамыс пырди

Мунис дасвіт трудосен“.

Тажө тырмытөм-на. Куш „ње кымын морт“ вылө вообще индөмыд торја-нын омөл, сижө „ње кымын“ вылас индөмөн конкретнөй јөзөс петкөдлөмсө сажмовтан-да. „Селегатка“ нима кывбура вистын конкретнөй морт петкөдлөм висталө—Латкин тајөн омөла-на справлајтчө. Еща-жө-өд „петис“ да „шуис“ висталөмыд. Колө виставны мыјла петис, мыјла висталис, мыјсылөн бурыс, мыј омөлыс. Тајөјасөс виставтөг усан куш фактјас пасјалөмө (емпіриз-мө), а он ло олөм перестраивајтыс, вылө јөзөс велөдыс пролетарскөй поетөн.

В. Латкинлөн унжыкыс ташөмпөлөс і гижөдјасыс арт-мөны. Вылторјасыс петасјассө аджө, а сущностсө сылыс оз гөгөрвоод:

„Му вылө петис

Медса вож

„Победә“ ыма
Колхоз“.

Колхоз, бригада, сором, трудодем, машина жылыс, ударној вообще ужалом жылыс гора кывјас, социализм стрөитыс конкретној јоз пыдди. Кызі ударнојасо ужалоны, кодјас, мыјла? А-од некущом уж морт вөчтөг оз артмы.

Художествоа боксаң В. Латкин абу-на-жө откоф. Сижө гөгөрвоо, мыј колө гижнь. образјасөн, мыј образјасөн гижөм художествоа ли¬тератураос төдчөдө мукөдсикас гижөдјасыс. Сөмын тајөтор сылы оз-на пыр удайтчы. Уналаын вужлө прөстөј ви¬ставлөмө, ассыс став мөвпјассө да чувствосө мыјкө куза лыдсылы образјасөн бетөм пыдди.

Богтам В. Латкинлыс медбөрја кывбурсө („Горөм“):

„Мөјму

Тащөм сорөм

Тані ез-на вөв.

А вөла вартан шыыс

Тані ез-на кывсы...

Мыј те пелас јурган

Гажа төв?

Тенад сыланкывјыд

Сывсис...

Гумла вылын чукөр

Тенө оз-нин кор.

Тенад ыш¬асөмыо

Вартысјаслы

нинөм“.

Тані образөн ви¬ставсө, мыј вартигөн төвлөн коланлуныс бырі, вартны кутіс вөла вартан да төлөдны вартан мащиналөн төв. А вөла вартанлыс да төлөдчанлыс

уҗсö, виль уҗсö гижигөн вужöма проза вилö, завөбитö
виставлыны, петкөдлө мпыды. Уна кывбурын таҗи прозасö
сорлалö поезијаон, торкө кывбурыслыг мичлунсö.

В. Латкин том поет-на. Абу дивö, кужанлун-кө сылөн
абу-на сешöм колана выйын. Медтырмытöм торҗыс-нö
В. Латкин творчествоын абу сижö, а фактјассö ортсыганыс
сетöм да социалистическөй морт вöсна конкретнöја тыш-
кастöм.

Латкин јортлы тајос вөзö кежлө быт колö артыштны.

Тајојасыг мынны верман сöмын диалектическөй мате-
риализмлыг метод аскиö бостöмөн. Не сöмын кушöмкө
торлыг ортсыга петасјассö (јавленьнөјассö) пасјавны, сер-
пасавны, а корены налыг сущностьсö—мог пролетарскөй
поетлөн.

Геројјасöс петкөдлыны не сиз, кыҗи öни Латкин кыв-
мөдөн петкөдлө:

„Ме мөјму
Гурс!
А таво көсја унжык.
Гурсыг ешажыксö
велапны ог куж.
Сы понда —
гурсыд
лыдпас звучнөј
да кујимго дасвитјас моз,
оз зурт!“

либöу

„Јершовыг ог-жö колтчы,
Гурс сажö-жö вужа.
I лова мыжа —
Кывјос-кө ог кут“.
„Звучнөј кад“.

Петкөдлыны геројјаслыг колө уж дінас вічөдөмнысө,
налыг (геројјаслыг) соціалістическөй элементјассө:
мөвп-јассө, ужсө да кызык сіјө сещөм мортас воіс да мыјла.

Сіјөјасөс петкөдлыны ударник-геројыд пөрө кын чур-
каө, а оз ло соціалізм стрөітыг збыл геројөн ловја
мортөн.

Тажө опасностыг зев ыжыд да сыыг колө відчығны,
міјан марксізм-ленинізмөн вооружитчөм омөл-да.

Ізјур Іван.

МАЈ

Асывсаң
Петöма
Зарңи код
Шонди.
Ывлаос гажöди,
Сöлөмөс шонти.
Зарңион зирдалө,
Југөрнас шыбласө,
Келыд-лөз јенежти
Кывтö...

Лунывсаң — војвылөз,
Рытивсаң — асылөз
Јөз костса гранјассö
Сывдö!

Виж-рöма лымувсаң,
Кытыскö пыдисаң,
Гажаа жургöны
Шорјас.
Куз төв-ңин төвзöма,
Ывламыс ловзöма —
Шуълалө, шумитö
Гöра.

Җебсавтөг—җавнө, ми,
Петамө ставнымөн
Мајыслы чолөмсө
Сывны.
Тувсовја сылөмыс,
Уҗјаслөн шыјасыс,
Му пафта пондас мед
Кывны.

Вөршөрса өктјасыө,
Ылысса вокјаслы
Сылам ми пөс-біа
Чолөм.
Костјас көв ыҗыдөө,
Сарізјас паскыдөс—
На дінөз лебзы те
Сылөм.
Ылысса вокјасөј!
Тіјанкөд өтвылыө
Локтө, выль олөмлан
Мунам!

Боотсылөј чорыда,
Чепјастө орөдө!..
Гөрд знамја улө ті
Сувтө.

Асывсаң петөма зарніа
Шонді.
Ывлаөс гажөдө,
Сөлөмсө шонтө.
Зарніөн зірдалө,
Југөрнас шыблааө

Келыд-лӧз јенежті
Кывтӧ.
Лунвывоан—војвылӧч,
Рытывоан—асылӧч,
Јӧз костса гранјассӧ
Сывдӧ!

ЛЕНІН КУЛӦМ КУҢА

Здук кежӧ оз лебзы јурыс менам,
Кӧѣ і муніс сесаң уна во—
Гажтӧм јуӧр, сы јылыс, мыј Ленин—
дона велӧдыгӧј му вылын ез ло.

Пемдіс шонді. Гудырчисны сінјас
Нӧви кыв ме некодлы ег шу.
Миса, ез-жӧ бїја сӧлӧм кынмы,
Миса—Ленин ез-на, ез-на кув!

Сїја лунӧ ывла вӧлі кӧзыд,
Вӧлі сӧстӧм, кымӧратӧм лун.
Пощӧс дорын тошка дадӧ бӧрдіс—
Сїјӧ торја некор-нын оз вун.

Тошка дадӧ—код ез бӧрдлы немсӧ.
Ез-на прӧста ассыс сінва кіст.
Вїзан-гӧла, тїлгыс-пессыс јӧзкӧд.
Топыд јїтӧд кутӧма Ілліч.

Став му папта, муніс ыжыд тӧлӧн
Кулі тїлгыс јӧзлы дона морт

Сувтіс ыжыд, југыд біја оӧлӧм
Kodі немсӧ, тіпкіс тілсыг дор.

Сувтлы шонді! Сувтлы недыр кежӧ.
Кадыс бергавнысӧ озӧ-мыј на сур?
Пемдӧд, сӧдӧд, траураг те јенӧж.
Ставным улӧ копыртамӧ јур.

Уз-жӧ дона! Вежыс тенӧ колі
Тенад кывјас сынӧдын ез вӧј.

ВӦРӦ

Крестана,
колхозникјас
вӧрӧ!
Мед вӧрлезан
фронтным
бокӧ оз кол!
Віт кубометр
быд лун
пӧрӧд...
Пӧрӧд!
Весав!
Вол!
Уж
міјаныг
полӧ,
Сӧнјасын
вірным
јӧктӧ...

Вөрлезан
нормаос
олөм

Тыртны
ышөдө...
щөктө!

Вужподсө
важыслыс
кырөдам.

Ужалам ми
лун
i воj!

Сажөдчөм,
полөм
бырөдам...

Востам
штурм
божевөj!!!

Важ өдјас
пыщкө
ог төрөj!

Выл олөмлы
подув
течам.

Крестана,
колхозникјас
вөрө!

315
кубометрөн
вөчам!

Крестана,
колхозникјас
Вөрö!
Мед вөрлезан
фронтным
бокö оз кол.
Вит кубометрөн
быд лун
пөрöd...
Пөрöd!
Весав!
Воь!
Вермытөм
јылыг
горзёны...
Горзыгылы
плешкас
сöтам!
Америкаöс
вöтны
кöсјыöим...
Кöсјыöим —
сиз-кө-и —
Вöтам!
Кулакöс
пызö
Зыртамы...
Туж вылыг
Гадöс
гыдöдам!

Вөрлөчән
 планнишиёс
 тыртам...
Кералам!
 Кыскам!
 Кылөдам!
Олөмләһ
 Збој өдыс
 содө...
Гөлөмным
 өзјө,
 ломалө!
Витвоса план—
 Ньол воһн...
Ештөдам!
 Вөчам!
 Помалам!
Важ өdjас
 пыщкө
 ог төрөј!
Выл олөмлы
 подув
 течам.
Креотана,
 Колхоҗникјас,
 Вөрө!
315
 кубометрөһ
 вөчам!
Креотана,
 Колхоҗникјас,
 Вөрө!

Med vörlezan
Фронтным
Бокö оз кол.
Вит кубометрөн
быд луи
пөрөд!
Пөрөд!
Весав!
Вол!

1930 во.

МУ ВЫЛЫН

Эмејөн кукрасө,
Бергөдчө пласт—
Плугкөд воҗсаны
Ебөс оз тырмы.

.....
Ылын му сайын
Горалө јаг.
Му шөрын клопөдчө
Кумача плаг.

Му вылө петис,
Медса воҗ,
„Победа“-һима—
Колхоз.

.....
Сен өдјө уҗыс мунө, збоја
Сен немөвөјса борјас чашјө,
Сен мујас пөрө өви пластө,
Кулаккөд мунө бөрја бој.
Син воҗын сени кыптө өдјас;

Сен ордјисооны став бригаада:

Көн воҗык бырас ежа вуҗ,

Kod ордјас тыртны луноа уҗ.

Сен ылөҗ кылө гажа еерам,

Сен кылө ныв-зон костын сөрөм

Öd гажтөг уҗ дырји оз поз!

Mi, тырмас бөрдлим,

да ас сінваөн аснымөс-жө

Вердлим,

Кор вөлі вына кырныш поз.

Выл олөм подув течсө ödjö,

Там крепмө ужалыслөн власт,

Тан возө мунөм—гырыс öдөн.

Эмејөн нукарасө,

Бергөдчө пласт.

Көзән машиналөн

Трачкөдчөм кылө.

Со, бригадирлөн чужөм баныс

Кыҗ пөжөм јөввыв—гөрдөв кен.

— План серті даc көкјамыс пысди

Муис—даc вiт тpyдoдeн!

Со, ылын—борті кыссө гөрја,

Колхозө мортыд оз-на пыр,

Ас пемөс мунө гөрны торјөн,

Со мунө—өшөдөма ныр.

Век локтө матө. Мунө нөжјө...

Пөс јурын сур моз быҗө дум.

Со кылө кодкө мыјкө горзө...

Колхозкөд сылөн ортчөн му.

— Ворон! Ен термас, нолытпру!

— Мірон! Те мыҗла тацдөм аугыла?
Те миҗла бшөддөмд жүр?
Те кытчө мунаи? Кылаи дугды
Лок миҗан динө—ен вај дур!
— Öd мијө ставным бурөс корсим,
Он радејт омөльсө і те...
Со миҗан талун муыс гөрөас,
А тенад гөртөм кујлө век!
Ми, чајтам, пырим сојтөг кувны?
Ал һөжјө пондас муины уж?
Ен јандыс, вистав асөмд думтө,
Ен дур, да миҗан дорө вуж!
А шонди сувтис јенеж шөрын,
Век сотө... Шонди вын оз быр.
Кыз сувтис Мірон мујас дорын
Сіз вијис вөрәывтөг зев дыр.
Кыз вылын кывтө уна кымөр,
Кор најө вөтлө лечыд төв.
Ҷик сіз-жө өтка олыс јурын
Зев уна кывтө быдса мөвп.
Со кымөр шонди вылыс кывтис,
Бара југдис шонди бан...
... Міронлы кокни лоі выети...
— „Ме сіз-кө колтча тан!“
Сој-лыа сора муө јара
Міронлөн пырис вежөм плуг,
Јог турун јитөд пуртөн орө
да банө петө пластаөн гуг.

.....
А му шөрын клопөдчө
Кумача плаг
.....

Эмејөн нукасо, бергөдчө пласт—
Плугкөд возсағны эбөс оз тырма,
Сувтлас дор былө... шабала даc—
Возза пласт былө водтөдас нырас.

Возза плуг бөрын термасө мөд
Сізім гөрыеыс—өти бригада.
Сізі торкөывтөг мунөны радөн.
Вежсө мујјаслөн паскөд мыс—сөд.

Торја му вылын вөла ез вөв.
Важ моз гөрлывліс ужалыс сені,
Гөрліс, көзлывліс, піновліс дол,
Ставсө федјас-ног—торја загонөн.

Өні мусө оз суз некыз сін
Мулөн-гладыслөн помыс оз тыдав
Став бригадајас вујісны сен
Ужсө өдзөдан—кругөвөј былө.

Кыокө кылыштө трачкөдчөм шум—
Көзан машина пуожјас вежіс.
Колас сы бөрын некымын лун—
Воса петасөн мујјасыс ежөс.

.

Рыт горув ужыс ештө јбрын,
Век чінө гөрдов плајас кост,
Код медвоз воас фініш дорө?
Коді кодөс букөірө бөстас?

.

Бригада чашјө
Мөдбөрја бор

Кык ыжыд јöрыг—
Öтi јөр артмiс!

Поныг понöз
Межатöм му
Граң пыдди
Ылысса јаг.
Му шöрын ортчөн
Тöвјылыи клопöдчö
Кумача
Кык плаг!

КЫМÖРЈАС

Муртса-на савкнiтiс асывја југөр,
Муртса-на картагe петiс мöс чукоёр,
Айна-нын виз вылö петны гöтов.
Заптöма кузолö картупел, сов...
Шондија асывнас сöлöмыс ловзö;
Быггö-кö кокныджык асывнас овсö.
Терыба ордымтi вослалö кок;
Тöдö-öд отсасны некод оз лок,
Мужиктöм олöмлы—дасöтi во!
Мунiгчöж Аннушка пeслöдлiс јурсö:
— Кытысаң дöвалы видчiсны бурсö?
Мужиктöм олöмыд абу зев гаж,
Косајас-кураңјас ставыс-нын важ.
Таво-сö тырмас-на, мöд во—шабаш!
Тулыснас мукöдыс пырiс колхозö.
Сени-пö олöмсö кокнöдны позö!
Јона сек пыртiс Васiлeј Иллiч:
— Öтлаын бостам,-пö, пашна i виз.

Шуис сек Аннушка:

—Олышта сіз.

Тулысгаң օтвыв-һин пондисны ужавны;
Выл мујас пондисны паскавны-һужавны.
Отнадон паскөдны он вермы дыр...
Најалон артмис со пырыгтөм-пыр.

Аннушка төдө, мыј пырнысө колө,
Кув көт, а һебыдик сөлөмыс полө.
Сватта щөщ повчөдис: оз ло-пө шаһ,
Пыран-кө, ачывтөм лоө пөс һаһ!

Час мыгәти Аннушка виз вылө воис,
Чышјан да кузовсө баһ улө колис,
Вылөжык лептыштис ковталыс сос,
Кватитис курансө, термасиг моз...

* * *

Ылысгаң лунтөвлон пөдтөм шы кылө,
Немчөжса мојдјастө гажтөма сылө,
Кымөрыс кывтө, кыз ва куға пур.
Щапа зев кымөрлөһ кыптыштө јур.
Вылысгаң щөкыда кылө-һин гур-р...

Аннушка турунсө зорөдө чөвтө.
Отнаслон уж сөмын омөла содө!
Термасө, чужөмти визывтө пөс,
Матајчис—кокјастө куртчалө лөз.
Отнаслы сөкыд, ...da һинөһ он вөч.

Уж костти төв, кыскө ылыс—вөр сајыс,
Анналы пелдинө сылөһ шы ваис;
Сынөдти һужалө збој сыланкыв.
Сулалө Аннушка—куртчөма кыв;
Ужыд-кө ештөдтөһ—мајбыр он сыв!

Сыләм шы матыомө, паскалө, јонмө
Вөр сајоан петісны бабајас, зонјас.
Гажаа уж вылыс летчө колхоз.
Зермытөз ештөдіс уж ыліг мов
Сіктын выл олөмлөн—медвоzza роа.

Ылаыс пемдөдіс, кымөр век кајө.

Шонди-нын зебома кымөрјас сајө.

Јенежсө сінјаснас лыис Иван,

Пелпомоыс шыбітіс коса-курав.

—Аннушка!

—Мыј нө?

—Олан да вылан!

Војтырлы терыбакод, мыјкө шуис,

Ставөн пыр віз вылө кежисны тујыс.

Поснідік віз вылын јөз быттө ном!..

Недыр мыст туруныс чөвтис... і пом.

Аннушка візөдө—паскөдіс вом.

Чардыштіс-резыштіс! Јенежсө озтіс!

Быттө-кө дас пелө ородіс, востіс;

Пошсө чорыда шарыштіс шер;

Ызгытіс, сунисөз көтөдіс зер.

Ев-кө вөв чөвтөма—мыј көт вот кер!

* * *

Час мысчї кымөрлөн вынјасыс бырі.

Важкода сынөдыс југыдөн тырі,

Важкода ыркөдө кокныдік төв,

Быттө сөд кымөрыс некор ез вөв.

* * *

Аскїнас Аннушка пыріс колхозө,

Ме ногон—тајөн і помавны пофө,

ТРАКТОРИСТЛӨН СЫЛАНКЫВ

Мун веокыда уклада друк!
Мед ловжа моз му пластыс вөрө,
Мед мусö шылыджыка гөрө
Вит лемеха выл вайөм плуг.

Кор петим—вөли асја ру,
Сек вөли шонди муртса петө,
Ме, трактор, немөс ола текөд,
Те менам өтка—вернөј друк!

Кор тенчид жургөм ме ог кыв,
Сек меным долыда оз овсы.
Сек вөлис гөлөм менам ловжө—
Кор кыла тенсид мотор шы.

* * *

Мун веокыда уклада друк!
Мед ловжа моз мупластыс вөрө,
Мед мусö шылыджыка гөрө
Вит лемеха выл вайөм плуг.

Зера ар бөрын воас төв,
Сек бара мајбыр ужыс восоө!
Кулаккөд вожө нуам коссө.
Төд: дод-дө сөмын керјас сөвт.

„Көт өшөд—нормаөј оз тыр,
Ог вермы соыс вөчны вылө“,
Кулак да сукөд нувоыс сылө.
Ми текөд трактор тајөс кылам
да сөтам плешкас налы пыр.

* * *

Мун вескыда уклада друг!
Med ловја моз мупластыс вөрө,
Med мусö шымыджыка гөрö
Bit лемеха выл вайөм плуг.
Кулаклы кыис рул ог сет,
Кулаклы торкны план ог сетö!
Mi төвнас трактор кыскам текöд
Зев уна-уна кубометр!
Те вöчан, трактор, гырыс уж.
Став омөл—важсö jөткан бокö
I сiз-жө возö пондам! Но-кö!
Med важсыд оз кол öви вуж.

* * *

Мун вескыда уклада друг!
Med ловја моз мупластыс вөрө,
Med мусö шымыджыка гөрö,
Bit лемеха выл вайөм плуг.
Кор воас тулыс—ловзö му.
Быд көза турун муыс петö.
А мијан ковмас трактор текöд,
Колхозын кокнöдыштыны уж.
Mi ужсö вöчам, сöмын вай!
Mi гөрам, пиновтам i көзам!
Mi һансö вундам, вартам, течам!
Me төда, трактор,—те он здайт!!!

* * *

Мун вескыда уклада друг!
Med мусö шымыджыка гөрö

Віт лемеха выль вајом плуг!
Мед ловја моз му пластыс вөрө!

РОЗЈАЛӨ ВАДОР

Ју пөлөн, куџаног,
Рытыввыв кыаөз,
Сарізөн шыбытчиc
Ыщкысан ін.
Пыреја туруныс
Саріз моз гыагө
Быггөкө сымда-жө
Турунлөн вын.

Щапа зев копыртчас
Гыасыс туруныс
Небыда шарөстас
Віж рөма шөлк.
Локтас кор лунвывсань,
Малыштас јурөдыс—
Ворсіг моз пөлыштас
Кокнісік төв.

Туллыс чөж лунтөлыс,
Зерваыс, шондіыс,
Гыасыс турунлы
Сетлісны вын.
Јул төлыс воігөн
сҗафөјас пондісны
Коса да куранлыс
Јоставны пің.

Шонді петігөн
Віз вылө воісны
Косаа—курана

Ужалыю—тыр.
Горнисö, серамсö
Виэ папта коисны—
Сынöдöс гажöдиç
Лечтысан шы.

Выл ногөн пондöма
Розжавны вадорыс,
Цветјасыд жежыдöс
Ловјаöс зік.
дөрөмјас, чышјанјас
Мунöны радөн
Воропти терыба
Вослалö кі.

Талунган медвоэ
Колхозној бригадајас
дружноја востисны
Ыцкысан кад.
Сы понда талуи і
Розјалö вадорыс,
Сы понда шондиыс
Нумјалö—рад.

Виэ вылö петигөн
Ыцкан бригадалы
Јурасан сетöма
Чорыд наказ:
Уркөвöј уж дырји
Уж лыд нарад куға
Ыцкөмöс понавны
Срок—дас кык час.

Гөлөмсан, уж динö
Кутчисөм војтырлы
Уркөвöј ужалөм

Med donator.
Mog—petny ужавны
Асылыи вочжыкөн,
Ужавны збожжыка,
Понавны оор.

Паскыда өвтчöны
Тöчитöм косажас.
Турунöс бритва моз
Орöдö... G-сар...
„Том jöz!
Пöртчалöj дөрöмјас:
дөрöмөн
Ышкыны
Жар!“

Пырыс-пыр радјасыд
Пондiсны зугыны.
Ассö көт ордјыны
Ньекод оз сет—
Покоссö мунигөн
Вынјасыд јукөiсны;
Збожжыка ужалыс
Кыпöдö öd.

Јукөкөдөс—дөрöмтöм
Med возö петiсны—
Панјiсны ставнысö
Ньскымын морт.
Тажöјас—тöда ме
Скод вылын оетiсны
Чорыдөс кывјастö
Ордјысöм дор.

Нумјалö шөкдiыс
Мышкүөс малалö

Шылөдө кучикөс—
доналө јаж.
Колтчысјас вөтчөны—
Вітчыс мыј талалас!
Штурмөн бостөны
Уркөвөј пај.

ГОРӨМ

Сені,
Кысаң локтө төвлөн гыыс,
Көн колхознөј сорөм
Јурсө качис вылө...
Бытө тувсов гаглөн
Жургөм шыыс—
Ыжыд сорөм дінсаң
Вартөм гора кылө.....

.
.

Мөјму...
Тацөм сорөм
Тані ез-на вөв.
А вөла вартаң шыыс
Ез-на тані кывсы...

Мыј те пелас јурган
Гажа төв?...
Тенад сыланкывјыс
Сывсис...

Гумла вылын чукөр
Тенө
Оз-нын кор.

Тенад ышһаәһмыс

Вартыҗаслы

Һинәм.

Те былө һаҗејаөн

Вартыҗ —

Оз һин ов.....

Тенө веҗис

Төлөдчан машина.....

Кывзышт.....

Вартөм шыкөд

Гургөм

Төлөдчанлөн

Сорсө.....

Шутовт, вiдлы—

Кыз машина

Көҗдысыскөд

Ворсө!

.

.

Мөҗму

Тащөм сорөм

Тані ез-на вөв.

Мөҗму

Кужөд чукөр моз

Ставыс вөлі разі.

.

Тулыс төдө

Чужіс кыз колхоз,

Ез-на вунөд

Межаҗасөс гөрөм.

Ез-кө вөв

Кулаккөд чорыд коо

Ез і вöвлы еөкө

Ынды өрөм.

Көөн пыріс

муö воеа көјдыс

Олөм ылаө ордер

Бостіс

мукөдјаскөд щөщ...

Том дырјі көзаны

Лунтөв

Гажа мојдіс.

Выл олыс чужі

Бортөм мујас ылыны

Төдө гөжөм....

Кызі гөжса војө .

Кулак чукөр

Травітісны

көза...

дас віт праслаөз

Жугөдавліс пощөс.

Ыж табунөс,..

Лезлісны

Мујас ылаө

Косын

Колі шоныд гөжөм,

Косын

Вундаи кадыс

Суіс

Бортөм мујас

Сетісны тај көзін:

Тыра шепјас

Копыртчісны

Муөз!

Воқо коо...
Kod медвоқ норма тыртас,
Kodi kodлы
Нужодас буксір....
Эдельшина
Ужыс еновтчөм
Бырөдіс...
Вундан кад.
Ез нужав тани дыр.

Со і сорөм...
Jurcö
Качовтөма вылө...
Кымөрјаскөд
Ферт-же сорнігө:
Өбі пельнас
Кымөрјаслыс кывзө...
Möднас—
Кыңи вартөм горалө...

.....
.....
Möjму
Таја сорөм
Тани ез-на вөв,
Вөла вартан шумсө
Ез-на сіја кывлы...
Өні адзіс.....

.....
.....
Лентаөн колтајас
Матыотчө, бердө
Сетчө, көн вартанлөн
Med гора зык.
Сеталыс колтаөн

Вартансö вердö,
Вартан пыр сојö...
Пыр корö...
Век шыг!

Göd барабан
Паскыд Сыктылыг визыв.
I сінлы оз төдчы
Кыз бергалö пинь.
Кымөрөн лебалö
Гөгöрыс јикы
Ужалыс војтырлөн
Куңышсö сін.

А горыс....
Јон жургöмыс—
Пелјасöс тупкө.
Сен сорсöма
öтлаö

Быдсама шы:
I вартанлөн шумыс,
I төлөдчан—гупкөм,
I ізјаслөн шыјас,
I сорнитан зык.

СИГНАЛ

Кöзан кад матысмö...
Шондиыс сотöнин,
Лун-лун век шөрланö шливзöдö.
Тувсовја лунјасыд сінвозын содöны...
Јос ныра пөткајас чивзöны.
Міјан колхозын јөртөдјас тырөс,
Көјдысыд зарниөн зирдалö...

Весалом бөрүн медмича нырсө
Jörtödö арнас кистөмәс.

Плугјас, машинајас, пинајас—лебулын,
Лемехјас вежимө вылөс,
Мукөдјас мунасны сплав вылө,
Көзнысө петасны
Гортсајас, колыюјас.

Му вылө петам артелөн, бригадаөн,
Кужөдсө плуг бөрса лезам.

Зарныа көјдыссө—
векыда, радјасөн

Көзән машинаөн көчам.

Нан кыңаі көчамө турунјас—бобөнән!
Пуктамө мөјаслы көрым.

Зөр сора викалы.

Куз быдман шабділы
Шывквіқан ежасө гөрам!

Шондыс чірдалө...

Мышкүс малалө...

Тулысың төдчөмөн воө!

Мед ескө тулысың

Ез вермы талавны—

Аенымөс

дасмөдны

Колө!

ТРАКТОР ШЫ

Гөр! Те вешјы мјан бердыс,

Кујлы, сіемы өтнад!

Көв і шугін важөн—вердыс,—

Кыномөј ез пөтлы.

Мујас вылын ыжыд зыкөн
Өш код трактор муно,
Сыкөд гора сылам кыкөн,
Гажөдамө лунсө.

Муно воҗө зарни лунјас,
Мулыг бансө волө,
Ми-өд щөц-жө орчөн мунам,
Тіјаныс ог колө!

Ставму паста, дорыс-дөрө,
Јонлыс вужсө шырам,
Вылног олөм пыщкө гора
Гажа зыкөн пырам!

Сісмөм гөрјас—бокө кешө,
Туж вылас ен җөрө!
Ми ог кужө мунны ыөжјө—
Мунам өдјө, гора.

ЛОКТӨ ТУЛЫС

Матын тулыс!

Тулыс вым!

Важкод—шондіа да гажә!

Сөмын тулыс—

Абу важ!

Важкод тулысјас колө-нын колны,

Сешөм тулысјас өні оз козны!

Мукөд вунөдліс гөгөрәа мір

Тувсов рака моз

Тулыс быд чівзіс.

Лөмпу чвет пыщкө

Сужөмөн ныр

колхозјаслы

pod!

Тулыс матын!

Me rad!

Boö

Көзөмлы

Kad

Колхозник!

Вај чуьвылын

Лөд

Кымын вiтлуңја рад

Колi көзтөг?!

Кымын лун-вој-нын колi

Большеви́тскöј,

Ударнöј кад

вотöз!

Öни

Абу-нын воз!

Öни војјасыд сөз!

Лун i вој.

Сортировка

Med тичкö!

Сijöс доддö те лөд.

да

Ньотчыд төдлытöм

Öд

Триумфлыс,

Трижерлыс

пычкы!

Сос колхознитса, пуж!

Тажö

Тенад-öd уж!

Медым кіјасын

Ужыс

век пуас!

Көјдыс весалан кор,

Сортсө сорткөд

ен сор!

Омөл көјдысыд һаһ вылө

Мунас!

Өні зік

Пырыг-пыр,

Оз ков һужөдны дыр.

Колө відлавны

Ужалан

Көлуј!

Пиһа,

Плуг

Мед гөтов!

Мед

друг

дорны

Оз ков,

Щөщ мед дастөма сбруја

Г вөвлы!

Мед дастөма

Көзан машина,

да телега

да круг дінө шына!

Өні

Абу важ кад!

Ужө пуктысө лад!

Ставсө

возвыв

пыр дастыны колө,
Щөщ-öd оломө тан
Пөртсө

Витвоса

План!

Сылөн нолса-на

Ещажык

Воён!

Колыс војтырлөн

Мог:

Колө вежны уж ног!

да бригадаён ужавны

повтөг..

Med бригадалён

Ез вун

Тыртны плансө

быд'лун!

Оз кол

Өтi метра мед

көзтөг!

Колхозчык!

Вөрө те пыр,

Ассыд нормасө

тырт

Тенө ва вылын

тулысыд

суас!

Сөмын сені мед щөщ

Ныгөм уж мед оз пощ!

Біын моз

тенад ужыс

мед пуас!

Пондае вiзъветым

шор.

Семi вöчы-нiн

сорi

Тажа кыв сервi астö i

лечты!

Кыг черсö

Ен лез

Унжык кер

быд лун

вöч

Медса жона век

öd

бөрса

вöтчы!!

Ассыд нормасö

Тырт

Пурjөн

Кардорöз

кыгт!

Гортса ун

колöм воjтырлөн

вöчас!

Емöс тырмымөн

Вын!

Ставлөн зельд

кöрт сөнi

Тетöг разöдсас

гöрсас i

кöзсас!

Медым кыпöдны

öd

Тажос торја-нын төд!

Міжан паскөдны

Ордҗыгөм

Колөл

Мед

ударник—

быд морт!

Секі вермам ми

јорт,

Пјатилеткасө

тыртны

һол воһи!

ВЫЛТОР

Прокө дед вылә ме шенза:

Мортләһи немыс јона куз.

Чужөм лунсаһ со кык арөс,

Ачыс век-на быттө суз.

Прокө, һинөм вөчһны раді,

Төрөканкөд нуө тыш.

Мыјөн адчас—пыр і ласкас.

Затө аслыс кувһны дыш.

Прокө дедлы, менам думөн,

Сөмын овһны вөла сет...

да төрөканөс уһжык рөдмөд,

Сіјө олас „тысчу лет!“

* * *

Таво гожөм өһиһ улө

Петіс Прокө—киссөм вор.

Петіс, пукөс. Сесеа чујміс...

Адзис јона тешкод тор.

„Колхоз чукөр“ карта дінын

Бытө гожја рытө ном

Пуө јөз. I аслыс төдтөг

Прокө фэдлөн воггис вом.

Адзө—дела абу ворсөм:

Kodкө кулыс грездын ем.

Сөмын мыјла зєбны тани...?

—Пондас каснітчыны нем!

Прокө матыстчөма бердө:

Адзө—жужыд, паскыд гу...

Гөгөр сералөны том јөз...

Гуыс петө щынкод ру...

„Мыјнө таја? Аттө сівө!“

Вомын пыр-жө лоі дуб,

«Kod-пө кулі... поп ал дакөн...»

Kodлы гуас вөчөм сруб...?»

Прокө терпітны ез вермы...

„Микал! kod-нө кулі? Поп?

Кыптіс кынөм вистөз серам:

„Јөјмін Прокө! Пөрыс гоб!“

«Кывзы Прокө, тајаторсө

Сіктыс ез-на адзыв морт.

Кывзы! Гутыр сујам турун

Артмас көрым—первој сорт!

Вөчам мөслы чөскыд көрым

Нымыс «попыслөн»—сілос!“

Прокө гыжжальштіс јурсө:

«Но!? Сівос? Бласлө-крістос!»

Сысањ серам ез і лаңтлы...

„Но, сівос? Бласлө крістос!“

Турун кіскалоны ваён,
Med-пө туруи ез вөв кос.

Поиоэ сулаліс сені Прокө,
Төріс гуэ сізім дод!
Ез і гөгөрво сев ынём
Мунис гортө јөјмөм код.

„Аттө олөм! Со і олөм.
Вөліс воіс кулан кад!
Турун! Гуө! Ваён сорөн!
Јөјөс абу? Турун! Ва!»

Војбыд вөтасөма Прокө
Вөтөн адзіс самөкур...
Лунтыр біблјаыс кореіс,
„Турун јылыс нем ез сур.

Коркө төвнас, көзыд дырјі,
Пывөөм бөрын муниг моз,
Прокө адзіс «сівос» діныс
Гожеа дорыс уижык јөз.

«Прокө, кылан! Вај зон локыв!
Локыв, відлы, муса друк!»
Прокө кызіг тырјі воіс...
...Кылө чөскыд—шома дук.

Гутыр чөскыд дука көрым.
Шома көра бытө сур.
Кепыс ыжда Прокө бөстіс!
Видлам! Омөм алі бур!»

Gөдпел діно воіс Прокө
Аслас думыс—„мед оз сој“
Щөщ і полө... «Kод-пө төдө?»
Med-жө ескө колас сој!»

Сетис первој сөмын жынсө,
Полө—мөскыд мед оз кув.
Сөдпел кватитөма кинас
Прокө горзө „караул!“
Рытын Прокө уэны водис
Кіас чабыртис „сілос“.
Ныриас јона дуксө кыскө
Вөтын шыасө: „Колхоз!“

ГАЖА БІ

Кывзө војтыр,
Вылтор сојтыр!
Кора сетны кыв.
Талуи сыла
Өнја-вылөс—
Гора сыланкыв!

Міјан талуи,
Сіктын ставлөн
Сөлөм јөктө рад:
Гажаиныи
Віэин діныи
Воссис комбинат.

Васө јукіс
Стрөјба чукөр.
Ізја цемент под.
Сесаң мунө
Сіктааң уна
Гырыс, вескыд столб.

Столбјас јывті
Бііј кывтө,
Кыссө провод көв.
Провод вылын,
Струна кывјөн
Гора сылө төв.

Керка пыщкын,
Сінмө быщкө
Гажа, југыд бі.
Федө зорө,
Сін-пө јорө
Вөскі чукла сі.

Со тај кылан
Кызі сылө
Паччөр вывсаң пөч.
Корө пісө:
Тащөм бісө
Мем-пө татчө вөч!

Кыч во сајын
Војыв крајын
Гажа бі ез вөв,
Секі міјан
Сартас біөн
Коллі унжык төв.

Лезін пілөн
Гажа білөн—
Некор вын оз быр.

Леһин кывјас,
Зонјас, нывјас,
Олөмыс оз кыр.

Регыд татөн,
Кадыс матын,
Вежас ужлөн лад:
Ужјас вөчны,
Гөрны көчны,
Пондас комбинат!

* * *

ДЕЛЕГАТКА

(кывбура-віст)

Коркө, абу торја важөн,
Војшор сиктө воіс јорт.
Рытын чукөрміс собраньё,
Локтіс комын сајас морт.

— Војшор сиктын—шорла дорын

Воссіс выј вөчан завод.

Сөмын ужыс сені омөл.

Јөвсө вајыс зік оз сод—

Уна ем-на Војшор сиктын

Кулак кывјөн сылыс кај

Отсөг сещөмјас оз сетны...

Сөмын налы ставсө вај.

Воіс сиктө. Паніс сорны.

дорјыс абу. Отнас куш.

Medea омөл—гөл јөз костын

Кор ми огө нуө уж.

Первој ставыс—кызі колө...

Мунө сорңи гөгөрбок.

Мукөд шуө—«мыј-пө лоө

Мөслөн јөлыс оз-кө ло?»

„Мөскыд бура быдлун лыстас

Сөмын сјјөс бура верд“.

Вомјас тошкајаслөн пісті!

„ — Јөлыс ышалаыштас, дерт“!

« — Сымда-мында јөвсө вајам,

Огө прөтив мунө зік.

Нуам быдлун колан пайсө,

Кор і мјтра, кор і кык!»

Сөмын ез мун дела шаңа.

Мыјөн понагіс доклад..

Мыјөн бөстис кывсө Ваньө,

Пырыс-пыр-жө воші лад.

Кулак самөн олыс јөзыс

Војшор сиктын уна ем.

Кулак ордын—пызан сайын

Налөн јөгөсгөма вем...

Кулак ордын—румка бердө

Налөн домалөма кыв.

Кулак јуктөдө, щөщ вердө,

Сөмын војөс—сыног сыв!

«Менам мөскөј—бура төда,

Вајө јөвсө өви паң!»

Тази кывнас вөлі летө

Кулак вомөн сылыс Вань.

„Сымда вајны—сувјөј потас,

Мынам тјаныс, аь ог?

Ог, ме сет неöтi вoтöс
Выј заводöз—абу мор!“

„Тöдa-мыјла таја корö...“

Оз ков вiстaвлыны мем.

Мыјöн унжык кывнас дорö—

Сымын уна бoстас сöм!“

Ставöн шығис—мужик, баба.

Керка тырыс лoи шум.

—„Jöv ог сетö! Абу! абу!

Кытыс воiн—бöр вај мун!“

Кулак зугjö шедöм Ваңлöн

Кöзöм көјдысыд ез вош.

Сiја мелi, мыжтöм кань моз

Шуда малалыштö тош.

*

*

*

Сiја кадö—пызан дорö

Фелегатка петис—чурс!

Пондiс вiстaвлыны гора.

Ставлöн вылö лыби јур.

«Мiјан сиктын—јöла фронтын

Гырыс тыдовтчiс прорыв.

Щöщ ме тани тајö понда

Кöсја шуны гоз-мöд кыв!

Тани вiстала ме ставсö,

Кöни збылыс—кöни лöж.

Менам думöн Ваңлöн һавзöм,

Сылы доныс—чегöм грöш.

—Енö кывзö сылыс мојдсö.

Ваң — кулаккöд öтi гоз.

Töda me, myj kvajt pud jövcö
Поçö тыртны ворсіг моз.
Сіјö шуö—„норма гырыг
Сымда сеткы—потас сув!“
—Вањö! Jöлыс лоас тырыс,
Кор кулакöс онжык нув.

Менсым-тенчыд jöла скötöс

Бура tödö сіктса jöz...

Кöрым ставлөн абу пötös,

Ставлөн öткод—комі мös.

Скодка вылын—тöлыг сайын

Ставсö, зугіс тенад вом.

Jортјас! Шуам вajö ставным

Öтдор ужлы вöчны пом.

—Таві пöрјаслыны меным

Ставным tödad—абу мог.

Вањлы есканныд кор,—сöмын

Меным сіыг jона шог!

— Тöлыг сайын—бöрја скодын

Прöтив кыңзј—кыв ез вöv.

Сіја лунсањ выј заводö

Понді нуавны ме jöv.

Меса адза аслам өнмөн,

Понда мерајтны быдлун:

Вajö мöскыд-öвi мiтрөн—

Алi унжык мiтрөн лун.

Вöлі велödöны менö

„Мöслөн—кыв вылас-пö jöv!

Сетан сылы буржык кöрым,

Лоас гожöмкод-пö төв!»

— Ставным tödad—мiжан кöрым...

Ізас сорөн—ізастор!

Воса ізас кузкөд сорам
Чужам мөслы—„jeж da сој!“
— Чері абутөмјас дырји,
Шусө—черікод-пө рак.
Мөскыд ізастор кор јірө...
Лыстан дозсө оз і лак.

— Ставлы тајаторјыс јавнө,
Ог-нын паскөдчы ме тан.

Сыыс сөлөм вичө ставлөн

Сөмын текод кыңзи Ваң!

Өтө мөскыс вөлі нуа

Литра-жыңјөн кымын лун!

Збылыс веекыда-кө шуны

Ылөз сјјөн он-на мун!

— Сөмын вежон кымын бөртө

Корны тырміс мејам сам...

Выј заводыс вајө отруб

даскөкјамыс кілограмм.

Пөжөм ізас пыщкын сетны

Понді мөслы отрубтор,

Агрономјас кывјас сөртө

Сетчө сорыштавны сов.

— Понді бөстны выј заводыс

Вакод јөвсө гөртө бөр.

Пондіс лун-лун јөлыс содны...

...Вөлі дозјө оз-нын төр!

— Сіналы төдчө—јөлыс содө

Кык лун колас—содө кык!

Коркө мөдыс—выј заводыс

Јөв дон вылө ваі жмык!

Отруб-жмыка—көрым чөскыд!

Јөлыс соді нөшта вт.....

....Талун луннас менам мөскөй
Гетис стөч—дасөтү литр!!!

— Öнi jöвсө быдлун лыда,
Адзи ассым мөслыс шуд!
Мөскөй бура вердөм пыда,
Гетө луннас—матө пуд!

Менам важөн ез вөв полөм,
Öнi, ферт-һин, абу дук!

Менам төлыс мыгәти лоө

Выј заводын—дас вит пуд!

— Öнi думыштөј вай тиө....

Көни омөл—көни бур!

Омөл јортјас сја—мијан

Важкоџ зумыд-пемыд јур!

Бура грамотаа мортлыс

Җугны велөдөм оз ков.

Kodi төдө тајаторсө,

Jөвсө вайөмыс оз пов!

— Вайө—артыштамө гөгөр,

Вайө бырөдам прорыв!

Ваңкоџ мөвпсө вужнас чегам,

Гетам ассаң чорыд кыв.

— Регыд котырчам колхозө,

Бурыс лоас јортјас сек!

Выл, колхозө—өнија моз-жө

Воҗза пырыс-лоа мел

— Пырам ставөн—том i пөрыс

Мужик баба, зон i аң!

Сени—вистала ме воҗвыв—

Теныд места оз ло Ваң!

— Јөлөн, отсөг—огө квајтөс...

Гетам унжык. Нөбам өш!

Пондам бурмөдавны скөтсө,
Сіз-жө көрымжастө щөщү“

*

*

*

Горни мунис сija бөрын.
Ез-нын сетчөз, торја дыр.
Збылсө быдсөн гөгөрвоис,
Шуис кывсө сен-жө пыр.
„Kodi за...?“

.....Ме лыдда..... комын
Kodi прөтив...? Прөтив кык!“

.
.

Подкулачник пинтөм вомыс
Скөрла резө жежыд быг!

*

*

*

Војшор сиктын выј заводуын,
Сепаратор жургө—гор.
Таја сы понда, мыј јөзлөн
Мөвпјас чегі мијан дор!

ВЫЈ ВӨЧАНІНЫН

Быд асыв,
Быд рыт,
 Ло көт зер
Көт і шонди—

Тан ылааын
Сулалө
дас кымын
Вөв.
Быд доддын
Бідон
Сіјөн кыскалыс
Војтыр
Колхозјасыс,
Сіктјасыс
Вајөнө
Јөв.

Ҷик ловја моз
Лолалө
Југ
Сепаратор.
Куз сурјасті
Віјалө
Јовва, да
Нөк.
Кор јөла шан
Рекмас,
Кор јөлыс-нін
Абу,
Гор шувгөмыс
дыр-на
Оз лаңтыштлы
Сек.

Ме велалі
Төдны,

Ме віставны
Верма—
Мыј сылө сек
Горнітө
Гор
Барабан.
Код еновтчө
Отсөгыс—
На вылө
Скөрмө.....
I гажөдө,
Ошкө—
Код тыртөма
План.

Заводјасө,
Карјасө
Выј татыс
Мунө—
Сы туйөд-жө
Кытјасті
Мунөма
Бөр.
А кад мысті
Выј
Гажа тувсовја
Лунө—
Машинаөн,
Тракторөн
Гримөдас
Бөр.

Көв рыт,
көт і асыв,
Med—шонді—
Med—зерө—
Оз шојчышт,
Оз лаңтышлы
Гор
Барабан.
І гырысөс
Өшінјас
Грімгөмла
Бөрө
І посна
Тіралө
Јөв тыра
Щан.

Журналдык

Кітап.

Возкып 3

Кыргыз:

Май 9

Леңин кулом куза 11

Вөрө 12

Му вылын 16

Кымөржас 20

Трактористлөн сыланкып 23

Розжалө вадор 25

Сорөм 28

Сигнал 32

Трактор шы 33

Локтө тулыс 34

Вылтор 40

Гажа би 43

делегатка 45

Выј вөчанинын 51

ДОНЬС 40 УР

1911

Сетѡма наборѡ 1/X-31 во.

Сетѡма печатѡ 15/X-31 во.

Ст. ф. 73×104, 92.279 зн., 1,5 л. л.